

REFERAT Børn- og Skoleudvalget d. 03-03-2026

Mødedato Tirsdag d. 03. marts 2026 kl. 08:00

Mødested Lokale 121

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Introduktion til Brugerundersøgelse på Folkeskoleområdet.....	4
Introduktion til kvalitetsprogrammet på folkeskoleområdet.....	6
Introduktion til Tønder Fælles Elevråd.....	7
Introduktion til Dagtilbudsanalysen.....	9
Udmøntning af midler til mere pædagogisk personale og lavere forældrebetaling på dagtilbudsområde	11
Sager til orientering.....	14
Underskriftsark.....	15

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-98-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsordenen til dagens møde.

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Social indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Punkt 2: Introduktion til Brugerundersøgelse på Folkeskoleområdet

13.00.00-G01-1-25

Beslutningstema

Som led i Børn- og Skoleudvalgets introduktion orienteres om brugerundersøgelsen for folkeskoleområdet i Tønder Kommune.

Historik

I forbindelse med budgetaftalen for 2025-2028 besluttede Kommunalbestyrelsen, at der skulle afsættes budgetmidler til gennemførelse af en brugerundersøgelse på folkeskoleområdet. Dette var et element i en række tiltag under overskriften Læring og trivsel, hvortil der blev afsat 3,1 mio. kr. Børn- og Skoleudvalget fik til opgave at fordele midlerne mellem de valgte tiltag, hvilket skete på udvalgsrådet i december 2024. Til brugerundersøgelsen blev der afsat 400.000, kr.

Brugerundersøgelsen blev gennemført af BDO, som fremlagde resultatet på Børn- og Skoleudvalgsmøde i juni og på det orienterede kommunalbestyrelsesmøde i august 2025.

Sagsfremstilling

Formål

Formålet med brugerundersøgelsen var formuleret således:

Formålet med brugerundersøgelsen på folkeskoleområdet er at afdække, hvordan både elever og forældre oplever skolernes kvalitet, trivselsarbejde og den faglighed, der kendetegner undervisningen. Brugerundersøgelse skal bidrage til en del af kommunens strategiske indsats med udvikling af skoleområdet ved at indsamle et nuanceret billede af brugernes erfaringer og forventninger til folkeskolen. Formålet med undersøgelsen er at identificere både styrker og udfordringer, som kræver målrettede indsatser. Den viden, som brugerundersøgelsen tilvejebringer, skal anvendes til at målrette fremtidige indsatser og understøtte implementeringen af Tønder 2030 og folkeskolens kvalitetsprogram på den bedst mulige måde.

Metode

Undersøgelsen blev gennemført ved hjælp af spørgeskemaer til alle folkeskolernes elever og forældre. Der var forskellige spørgeskemaerne til de forskellige målgrupper: elever i indskoling, mellemtrin, udskoling og forældre. Spørgeskemaundersøgelsen var opdelt i to spor a) almenområdet og b) specialområdet.

Til ekstra uddybning af svar fra spørgeskemaundersøgelsen er der gennemført en række fokusgruppeinterviews blandt både elever og forældre.

Hovedtemaerne i undersøgelsen

Faglig kvalitet i undervisningen

- Social trivsel og fællesskaber i skolen
- De fysiske rammer
- Samarbejde mellem forældre og skole

På udvalgsrådet gives et indblik i resultaterne for brugerundersøgelsen.

Økonomi

Brugerundersøgelsen blev gennemført inden for den økonomiske ramme på 400.000 kr.

Indstilling

Fagchefen for Skoler- og Dagtilbud indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Afreportering brugerundersøgelse på folkeskoleområdet - Tønder Kommune 25072025.pdf

Punkt 3: Introduktion til kvalitetsprogrammet på folkeskoleområdet

17.00.00-G01-423-24

Beslutningstema

Som led i Børn- og Skoleudvalgets introduktion orienteres om kvalitetsprogrammet på folkeskoleområdet.

Historik

Den 19. marts 2024 indgik folkeskoleforligskredsen Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse. Aftalen omfatter 33 konkrete initiativer, som har betydning for kommunernes og skolernes arbejde og planlægning.

Overordnet ses tre rammer i de politiske intentioner:

- Frisættelse af folkeskolen
- Mere praktisk undervisning og valgfrihed til de ældste elever
- Ro og rammer

Sagsfremstilling

Folkeskolens Kvalitetsprogram indeholder en række tiltag med implementering i skoleårene 2024/25 - 2027/28.

Aftalen omfatter blandt andet:

- Etablering af Juniormesterlære
- Skolernes timebank og skoledagens længde
- Færre prøver
- Færre bindende mål
- Intensiv undervisning i dansk og matematik - en særlig indsats til de elever med største udfordringer
- Erhvervspraktik for alle
- Flere valgfag

På mødet gives et overblik over tiltag og tidsplan.

Indstilling

Fagchefen for Skoler og Dagtilbud indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Folkeskolens kvalitetsprogram - Overblik

Punkt 4: Introduktion til Tønder Fælles Elevråd

17.00.00-A08-1-25

Beslutningstema

Som led i Børn- og Skoleudvalgets introduktion orienteres om arbejdet i Tønder Kommunes Fælles Elevråd.

Historik

Børn- og Skoleudvalget besluttede i foråret 2024 at etablere et Fælles Elevråd. Tønder Kommune indgik derfor en partnerskabsaftale med Danske Skoleelever gældende fra skoleåret 2024/25 frem til skoleåret 2026/2027.

Sagsfremstilling

Partnerskabsaftalen har det sigte at danne aktive og engagerede elever, der påtager sig medejerskab for kommunal skolepolitik, deres uddannelsessted, elever og lokalsamfund.

Partnerskabet skal sikre inddragelse af kommunens grundskoleelever i kommunale politiske beslutninger, der vedrører deres liv.

Der er udarbejdet et kommissorium, som rammesætter samarbejdet med skolerne.

Hver distriktsskole er repræsenteret med tre elever, og rådet har en mødefrekvens på seks gange årligt.

Nogle af de temaer, som eleverne har været optaget af, er følgende:

- Mobil/skærm-politik på den enkelte skole
- Toiletforhold
- Fælles drøftelse af udemiljøer i forlængelse af Brugerundersøgelsen
- Besøg af tidligere udvalgsformand Kim Printz Ringbæk
- Rammer for pauser
- Inputs fra Danske Skoleelever

På udvalgsrådet deltager to repræsentanter fra Tønder Fælles Elevråd.

Økonomi

Partnerskabsafgift

Som elevvenlig Kommune og partner med Danske Skoleelever betales en årlig partnerskabsafgift til organisationen. Afgiften sikrer aflønning af Danske Skoleelevers medarbejdere på området samt afholdelse og udvikling af eksisterende og nye tilbud til Elevvenlig Kommuners fælleselevråd.

Udgift til partnerskabsaftale

Der betales et grundbeløb for opstart af nye kommuner (engangsbeløb) på 11.940 kr. (2024 priser)

En pris pr. matrikel med ret til at danne elevråd. Prisen kalkuleres ud fra hvert enkelt matrikels elevråds medlemsforhold af Danske Skoleelever (betales årligt).

Minimumspris for den årlige partnerskabsafgift er 13.250 kr. Maximumspris er 52.340 kr. (2024 priser)

For Tønder Kommunes vedkommende udgør udgiften årligt 23.580 kr. Hertil kommer opstartsgebyr det første år.

Øvrige udgifter

Ud over partnerskabsafgiften kommer udgifter til transport af elever til møde i Fælleselevrådet samt forplejning.

Forvaltningen bidrager med et antal timer til mødeforberedelse og mødeafvikling. Der forventes ikke en øget udgift til skolernes elevrådskontaktlærere.

Den nuværende partnerskabsaftale udløber ved udgangen af skoleåret 2026/2027.

Indstilling
Fagchefen for Skoler og Dagtilbud indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Det Fælles Elevråd vil gerne invitere udvalget til et besøg hos rådet, hvilket udvalget gerne tager imod.

Punkt 5: Introduktion til Dagtilbudsanalysen

28.09.00-G01-45-22

Beslutningstema

Som led i Børn- og Skoleudvalgets introduktion orienteres om Dagtilbudsanalysen og de afledte tiltag af analysen.

Historik

Ved budgetlægningen for 2022 blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en analyse af faglig og økonomisk bæredygtighed på dagtilbudsområdet. Analysen blev gennemført af konsulenthuset Implement, som fremlagde resultatet af analysen for Kommunalbestyrelsen i juni 2022. Dagtilbudsanalysen har senest været behandlet i Børn- og Skoleudvalget den 7. november 2023, hvor udvalget blev præsenteret for en afsluttende opsamling på analysen.

Sagsfremstilling

Dagtilbudsanalysen blev gennemført i perioden fra januar 2022 til juni 2022. Det daværende Børn- og Skoleudvalg prioriterede i denne periode arbejdet med analysen, hvor der bl.a. blev afholdt en række dialogmøder mellem udvalget og interessenter på området.

Opdraget fra Kommunalbestyrelsen for arbejdet med Dagtilbudsanalysen:

- at sikre faglig og økonomisk bæredygtighed i dagtilbud,
- at fastholde en høj brugertilfredshed på området,
- at kunne fastholde og rekruttere ledere og medarbejdere på dagtilbudsområdet.

Dagtilbudsanalysen pegede bl.a. på høj grad af medarbejdertilfredshed. Sideløbende blev der gennemført en landsdækkende analyse af forældretilfredshed, som blev offentliggjort i juni 2022 og hvor resultatet viste, at Tønder Kommune lå på den næsthøjeste placering af alle landets kommuner.

Resultatet af analysearbejdet kan læses i den uddybende rapport "Analyse af dagtilbudsområdet i Tønder Kommune", som er skrevet af Konsulenthuset Implement. I det vedhæftede dokument er centrale konklusioner fra rapporten vedhæftet.

Afledte beslutninger af Dagtilbudsanalysen:

- Indførelse af tilskud til pasning af egne børn fra 0-2 år
- Etablering af stordagpleje i Tønder by (til 8 børn og 2 gæstebørn)
- Omorganisering af Dagplejen til en decentral enhed under dagtilbudsområderne

Tilskud til pasning af egne børn

Tilskud til pasning af egne børn giver børnefamilier med børn i alderen fra 26 uger til 3 år mulighed for at hjemmepasse deres barn/børn i en periode på minimum 8 uger og maksimum 52 uger. Fra 1. januar 2026 er det maksimale tilskud 6.839 kr. for børn i alderen 26 uger og indtil den måned, hvor barnet fylder tre år. For at sikre, at ordningen tilgodeser barnets udvikling og behov, føres pædagogisk tilsyn på det enkelte barn i hjemmet.

Etablering af stordagpleje i Tønder by

Grundet udfordringer med rekruttering af dagplejere var Tønder by i 2022 særligt udfordret i forhold til at kunne stille dagplejepladser til rådighed. For at understøtte og tilgodese dagplejen blev det politisk godkendt at oprette en stordagpleje i Tønder by med virkning pr. 1. marts 2023. Stordagplejen er oprettet i en kommunal bygning på Skolevej 7, og de ansatte dagplejere er dermed ansat uden for eget hjem. I stordagplejen er der tre ansatte dagplejere, 8 fastindmeldte dagplejebørn samt plads til 2 dagplejebørn i gæstepleje.

Omorganisering af dagplejen

Den kommunale dagpleje blev pr. 1. juni 2023 omorganiseret fra en central til en decentral enhed. Hvor der tidligere var ansat en dagplejeleder til at varetage ledelsen af alle dagplejere og dagplejepædagoger i Tønder Kommune, er dagplejerne og dagplejepædagogerne siden 1. juni 2023 tilknyttet de enkelte dagtilbudsområder med øverste ledelsesreference til områdelederen. Det er fortsat dagplejepædagogerne, der varetager tilsynene hos dagplejerne.

Ud over arbejdet med dagtilbudsanalysen har der i perioden fra år 2020 og fremadrettet været øvrige indsatsområder på dagtilbudsområder i Tønder Kommune.

- Efteruddannelse af alle ledere og pædagoger - Diplommodul i Den styrkede pædagogiske læreplan
- Tilbud af uddannelse til pædagogisk assistentuddannelse til dagplejere og pædagogmedhjælpere
- Lederudviklingsforløb for alle daglig pædagogiske ledere vedr. faglig ledelse af evalueringskultur
- Område Løgumkloster/Toftlund indgår i samarbejde med UC Syd ift. projekt Leg for dig
- Godkendelse af retningslinjer for tidlig indsats i dagtilbud i Tønder Kommune
- ICDP-forløb (International Child Development Programme) for alle ledere og medarbejder

På baggrund af den nationale kvalitetsundersøgelse for 0-2 årige børn i dagtilbud fra maj 2023, blev der i efteråret 2024 igangsat et flerårigt kursusforløb for ledere og medarbejdere omhandlende International Child Development Programme, også kaldet ICDP-forløb. Den nationale kvalitetsundersøgelse fremhæver bl.a. behovet for høj kvalitet i samspillet mellem det pædagogiske personale og småbørnene. Den seneste nationale kvalitetsundersøgelse for 3-5 årige børn i dagtilbud fra maj 2025 viser ligeledes behovet for høj kvalitet i samspillet mellem det pædagogiske personale og børnehavebørnene, hvorfor ICDP-forløbet også er relevant ift. at øge kvaliteten i samspillet mellem 3-5 årige børn og pædagogiske medarbejdere.

Forskning viser, at relationer er den enkeltfaktor, der har størst betydning for børns trivsel, udvikling, dannelse og læring. Relationskompetencen hos det pædagogiske personale er derfor af afgørende betydning og har direkte indflydelse på kvaliteten af de relationelle læringsmiljøer, hvor både barn-voksen og barn-barn-relationer styrkes.

Indstilling

Fagchefen af Skole og Dagtilbud indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Bilag

Centrale konklusioner fra Dagtilbudsanalysen 2022

Punkt 6: Udmøntning af midler til mere pædagogisk personale og lavere forældrebetaling på dagtilbudsområdet

28.00.00-G01-53-26

Beslutningstema

I denne sag træffes beslutning om fordeling af midler til dagtilbudsområdet som følge af finansloven for 2026.

Sagsfremstilling

Med finansloven for 2026 er der indgået aftale om en markant national investering i dagtilbudsområdet med henblik på både at styrke kvaliteten i dagtilbuddene og gøre det billigere at være børnefamilie.

I år 2026 udmøntes der i alt 1,7 mia. kr. til indfasning af de kommende lovkrav, som først forventes at være gældende fra 2027. Regeringen og KL har aftalt, at midlerne, der udmøntes i 2026 skal anvendes på dagtilbudsområdet i år. Midlerne skal anvendes til:

- Ansætte pædagogisk personale som erstatning for, at ledere ikke vil indgå i normeringsberegningen. Forventes at træde i kraft fra 1. januar 2027
- Påbegynde nedsættelsen af forældrebetalingen mhp. at den maksimale forældrebetalingsandel højst må udgøre 21,3 pct. Forventes at træde i kraft fra 1. januar 2027. Ansættelsen af mere personale må ikke føre til en stigning i forældrebetalingen i 2026.
- Afledte udgifter til øget tilskud til private.

Kravet om maksimal forældrebetalingsandel på 21,3 pct. vil blive gældende for samtlige kommunale dagtilbud herunder daginstitutioner, dagpleje mv.

Midlerne udmøntes til kommunerne som et generelt tilskud baseret på kommunernes forholdsmæssige andel af det forventede antal 0-5 årige børn. Tønder Kommune tilføres i den forbindelse 8,5 mio. kr. i 2026.

År 2026 er aftalt som et indfasningsår, hvor midlerne skal anvendes til at forberede kommunerne på de kommende krav. Børne- og Undervisningsministeriet har i den forbindelse orienteret landets borgmestre om aftalen og rammerne for udmøntning af midlerne i 2026. Borgmesterbrevet er vedhæftet dette dagsordenspunkt.

Mere pædagogisk personale

Lovkravet om minimumsnormeringer i kommunale daginstitutioner trådte i kraft pr. 1. januar 2024.

Loven stiller krav om, at der skal være minimum én pædagogisk medarbejder pr. tre børn i vuggestuer/småbørnsgrupper og minimum én pædagogisk medarbejder pr. seks børn i børnehaver i kommunale og selvejende daginstitutioner.

Minimumsnormeringen opgøres af Danmarks Statistik. På nuværende tidspunkt indgår de pædagogiske ledere i normeringsopgørelsen med en vægt på 85 % af ledernes løn. Der er med finanslovsaftalen i 2026 afsat midler til at frigøre tid til mere faglig ledelse i daginstitutioner, sådan at de pædagogiske ledere fremadrettet ikke skal indgå i opgørelsen af normeringer daginstitutioner. I stedet skal der ansættes pædagogisk personale for at opnå minimumsnormeringen.

Det er samtidig aftalt, at forældrebetalingstaksterne ikke må stige nominelt.

Aftalen kræver lovændring med en forventet ikrafttrædelse pr. 1. januar 2027.

Lavere forældrebetaling

Når et barn optages i kommunalt eller selvejende dagtilbud, betaler kommunen grundtilskud til pladsen, og forældrene hæfter for den øvrige del af betalingen.

På nuværende tidspunkt må forældrene højst betale 25 % af bruttodriftsudgifterne pr. barn ved driften af de gennemsnitlige bruttodriftsudgifter.

Med finanslovsaftalen er det aftalt, at forældre fremadrettet skal betale en mindre andel af udgifterne til en dagtilbudsplads, sådan at forældrene maksimalt må betale 21,3% af bruttoudgiften mod 25% i dag. Dette gælder både for daginstitutioner og dagplejen.

Aftalen kræver lovændring, med en forventet ikrafttrædelse pr. 1. januar 2027.

Rammerne for private pasningsordninger

Det er endvidere aftalt at forbedre rammerne for private pasningsordninger, således at forældre med børn i private pasningsordninger kan få et økonomisk fripladstilskud og søskendetilskud på lige fod med forældre med børn i kommunale dagtilbud.

Midler til rammerne for private er ikke en del af de 1,7 mia. kr. Dette forventes at være en del af den kommende varige kompensation som forhandles mellem KL og regeringen.

Opsummering

Med de forventede lovændringer vil kravene pr. 1. januar 2027 være:

- at pædagogiske ledere ikke indregnes i normeringen, og
- at forældrebetalingerne for dagtilbud maksimalt må udgøre 21,3 %.

Tønder Kommune modtager i 2026 8,5 mio. kr. til indfasningen af de forventede lovkrav. Der skal derfor ske en fordeling af midlerne i 2026 til en delvis indfasning af de kommende lovændringer.

Forslag til fordeling af midlerne

Forvaltningen har i samarbejde med Økonomiafdelingen udarbejdet nedenstående to forslag til fordeling af midlerne.

Den samlede sum på 8,5 mio. kr. i 2026 kan fordeles efter enten forslag 1 eller forslag 2.

Forslag 1: Nedsættelse af forældrebetalingsandelen til 21,3 %

I dette forslag tilføres daginstitutionerne 4,5 mio. kr. til at ansætte pædagogisk personale som erstatning for, at ledere ikke vil indgå i lovkravet om minimumsnormering.

Forslaget betyder, at forældrebetalingen reduceres pr. 1. juni 2026 til den forventede forældrebetalingsandel på 21,3 %, der bliver et lovkrav i 2027.

Forældrebetalingen reduceres i 2026 med:

- Dagplejen: 450 kr. pr. måned i 7 måneder
- 0 - 2 årige: 500 kr. pr. måned i 7 måneder
- 3 - 5 årige: 307 kr. pr. måned i 7 måneder

Taksterne fremgår af vedlagte bilag.

Forslag 2: Nedsættelse af forældrebetalingsandelen til 22,5 %.

I dette forslag tilføres daginstitutionerne 5,5 mio. kr. til at ansætte pædagogisk personale som erstatning for, at ledere ikke vil indgå i lovkravet om minimumsnormering.

Forældrebetalingen reduceres i 2026 med:

- Dagplejen: 305 kr. pr. måned i 7 måneder
- 0 - 2 årige: 296 kr. pr. måned i 7 måneder
- 3 - 5 årige: 170 kr. pr. måned i 7 måneder

Taksterne fremgår af vedlagte bilag.

Alle beregninger er foretaget ud fra budgetterede børnetal i budget 2026.

Indstilling

Direktionen indstiller,

at Børn- og Skoleudvalget vælger mellem forslag 1 og forslag 2, idet Direktionen anbefaler forslag 1,

at de nye takster godkendes med virkning fra 1. juni 2026, og
at indstillingen videresendes til Økonomiudvalget og til Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Indstillingen anbefales, idet udvalget anbefaler forslag 1.

Bilag

Forældrebetaling 21,3 %

Forældrebetaling 22,5 %

Borgmesterbrev vedr. aftale om finansloven 2026

Punkt 7: Sager til orientering

00.01.00-G00-2-24

Beslutningstema

Gensidig orientering mellem udvalgsmedlemmer og forvaltningen

Udvalgsformanden:

Forvaltningen:

Orientering om ungegruppe på overbygningsskolen.

Indstilling

Direktøren for Børn, Unge og Social indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Udover ovenstående blev der orienteret om:

- Elevtal i Skærbæk.
- Henvendelse vedr. dagplejen.

Punkt 8: Underskriftsark

00.01.00-G00-2-24

Beslutningstema

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsfremstilling

For at godkend beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive digitalt ved at trykke "Godkend".

Beslutning

.